

ความคิดเห็นของครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู
ในเขตการศึกษา 1 คอแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู

นายสุรชาติ เสนาจักร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-463-8

008921

} i18042983

๕

OPINIONS OF SCHOOL TEACHERS, AND THOSE CONCERNED WITH TEACHING PROFESSION
IN EDUCATIONAL REGION ONE
TOWARDS GUIDELINE FOR UPGRADING TEACHING PROFESSION

Mr. Surachart Senachak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของครูและผู้อยู่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ในเขตการศึกษา 1
ต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู

โดย

นายสุรชาติ เสนาจักร

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีนิภา คุปรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature] คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ มุมนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันทิเมธ)

[Signature] กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีนิภา คุปรัตน์)

[Signature] กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กิ่งสุพรรณ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรเกี่ยวกับวิชาชีพครู ในเขตการศึกษา 1
ต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู

ชื่อนิสิต นายสุรชาติ เสนาจักร

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรเกี่ยวกับวิชาชีพครู ในเขตการศึกษา 1
ต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรเกี่ยวกับวิชาชีพครู ในเขตการ
ศึกษา 1 ต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของครูและบุคลากรเกี่ยวกับวิชาชีพครู ในเขตการศึกษา 1 ต่อแนวทางการ
การยกระดับวิชาชีพครูแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในเขตการศึกษา 1 ซึ่งสุ่มตัวอย่างได้ครูในโรงเรียนได้จำนวน 377 คน และบุคลากรเกี่ยวกับ
วิชาชีพครู ได้แก่ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาลัยครูนครปฐม และ
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ศึกษาธิการเขต ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ผู้
อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนประถม-
ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยม-
ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ได้จำนวน 320 คน โดยใช้วิธีการสุ่ม

ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Sampling) ทั้งสองกลุ่ม รวมจำนวนกลุ่ม
ตัวอย่างทั้งสิ้น 697 คน ใ้รับแบบสอบถามคืน 600 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.08

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัว
ของผู้ตอบ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบ ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับ
แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู ในเรื่อง การควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครู เป็นแบบสอบถาม
แบบมาตราส่วนประเมินค่า ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการยก
กระดับวิชาชีพครู เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
ค่า t (t - test)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่า
เพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี อายุการเป็นครูหรืออาจารย์ระหว่าง 6 - 15 ปี และมี
วุฒิทางการศึกษาเป็นวุฒิปริญญาตรี
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู
 - 2.1 การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูมีความ
คิดเห็นโดยส่วนรวมเห็นด้วยกับการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู
 - 2.2 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูมีความ
คิดเห็นโดยส่วนรวมเห็นด้วยกับการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู
โดยส่วนรวมความคิดเห็นของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ในเขตการศึกษา 1
มีความคิดเห็นโดยส่วนรวมเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู
3. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ในเขตการ-
ศึกษา 1 ต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู ปรากฏว่า ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูมีความ
คิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

Thesis Title Opinions of School Teachers, and those
 Concerned with Teaching Profession in
 Educational Region One Towards Guideline for
 Upgrading Teaching Profession.

Name Mr. Surachart Senachak

Thesis Advisor Assistant Professor Natnipa Cooperat, Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1983

ABSTRACT

The Purposes of the Study:

1. To study the opinions of school teachers, and those concerned with teaching profession in Educational Region One towards guideline for upgrading teaching profession.

2. To compare the opinions between school teachers and those concerned with teaching profession in Educational Region One towards guideline for upgrading teaching profession.

Hypothesis:

There are different opinions between school teachers, and those concerned with teaching profession in Educational Region One towards guideline for upgrading teaching profession.

Procedures:

The sampling used in this research was composed of two groups of persons : 377 school teachers and 320 those concerned with teaching profession in Educational Region One, totalling 697 from elementary schools under Office of the National Primary Education Commission and secondary schools under the Auspices of the Department of General Education, and Faculty of Education at Silpakorn Univeraity, Nakhon Pathom Teachers College, Petchburi Vithayalongkorn Teachers College, and Educational Offices in the Region. Six hundred completed copies (86.08 %) were returned.

The instrument used in this study included a check-list, a rating-scale, and an open-ended questionnaire. This instrument included items about the status of the sample population and the two areas of guideline for upgrading teaching profession: controlling and promoting teaching profession. The open-ended questionnaire asked about opinions and recommendations about guideline for upgrading teaching profession.

The data were analyzed by using percentage, means, standard deviations, and the t (t-test).

Research Findings:

1. Most of the school teachers and those concerned with teaching profession were males, 31-40 years of age and 6-15 years of teaching experiences. They got a bachelor degree in education.

2. The standard control teaching profession; School teachers, and those concerned with teaching profession agree with the standard control teaching profession.

3. The standard promote teaching profession; School teachers, and those concerned with teaching profession agree with the standard promote teaching profession.

Most of the opinions of the school teachers, and those concerned with teaching profession in Educational Region One agree with guideline for upgrading teaching profession.

4. Comparing the opinions of the school teachers, and those concerned with teaching profession in Educational Region One, no significant difference at the .05 level was observed.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรรมการประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. อนุรักษ์ คุปรัตน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างใกล้ชิด และผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ดร. สุรัฐ ศิลปอนันต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รณพงษ์ บุญจิตราคุศล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวนชม ชินะคังกูร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ชินะคังกูร อาจารย์จันทร์ ชุมเมืองปัก อาจารย์สมคิด อ่อนน้อม
และอาจารย์ไอลส ทองมี ได้กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง และแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำหัวข้อวิทยานิพนธ์จากอาจารย์สมยศ เหมแย้ม
ได้รับเอกสารการวิจัยจากอาจารย์สมคิด อ่อนน้อม และเจ้าหน้าที่ของกองมาตรฐานวิชาชีพครู
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา อาจารย์ ดร. กฤษณา กรุฑทอง ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการ
คำนวณเครื่องคอมพิวเตอร์ และขอระลึถึงพระคุณของผู้มีรายชื่อในบรรณานุกรมทุกท่าน

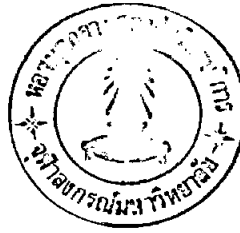
ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามจาก ศึกษานิเทศ
เขตการศึกษา 1 ศึกษานิเทศจังหวัด ศึกษานิเทศอำเภอ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ครูในโรงเรียนประถมศึกษา ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 อาจารย์คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์วิทยาลัยครูนครปฐมและวิทยาลัยครูเพชรบุรี-
วิทยาลัยสงฆ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ให้แก่
ผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนนิสิต ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ
และอาจารย์รุจิมา เสนาจักร์ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาแล้ว จึงขอขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้ด้วย.

สุรชาติ เสนาจักร์

17 พฤษภาคม 2527

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญตาราง	ฐ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	6
2. ข้อเขียน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
อาชีพครูในฐานะวิชาชีพชั้นสูง	14
วิวัฒนาการวิชาชีพครูในประเทศไทย	18
การยกระดับวิชาชีพครูในประเทศไทย	23
การยกระดับวิชาชีพครูในต่างประเทศ	32
ครูและผู้อยู่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูกับการยกระดับวิชาชีพครู ...	38
ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการยกระดับวิชาชีพครู	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู	46

3. วิธีดำเนินการวิจัย	49
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	49
สมมติฐานการวิจัย	49
ประชากร	49
กลุ่มตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การสร้างแบบสอบถาม	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ	56
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	62
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับ วิชาชีพครู ต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	92
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยกระดับ วิชาชีพครู ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เกี่ยวกับวิชาชีพครู	94
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	99
สมมติฐานการวิจัย	99
วิธีดำเนินการวิจัย	99
สรุปผลการวิจัย	101
อภิปรายผล	110
ข้อเสนอแนะ	117

บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	122
ประวัติผู้เขียน	143

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. แสดงกลุ่มตัวอย่าง	51
2. แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	53
3. แสดงกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามเพศ	57
4. แสดงกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามอายุ	58
5. แสดงกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามอายุการ เป็นครูหรืออาจารย์	59
6. แสดงกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามวุฒิทางการศึกษา	60
7. แสดงกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามการ ทำงานตำแหน่งในปัจจุบัน	61
8. แสดงความคิดเห็นของครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ต่อการควบคุม มาตรฐานวิชาชีพครู	63
9. แสดงความคิดเห็นของครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ต่อการส่งเสริม มาตรฐานวิชาชีพครู	79
10. แสดงการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	93
11. แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู เกี่ยวกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	94

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย